

DEBATT

Debattleder: **Solveig Grødem Sandelson**. Tlf 05150. Epost: solveig.sandelson@aftenbladet.no

Vi trenger å utvikle kunnskap og ferdigheter hele livet, og næringslivet kan tjene mye på å ta tak i lesing. Her vet jeg, en tidligere skoletaper, mye om hva som er mulig.

Dobbel lesefart på to timer

KRONIKK

Thomas Moy
Gründer og selvstendig næringsdrivende

NÅR NÆRINGSFORENINGEN i morgen inviterer til lunsjsamling på Rosenkildehuset, står jeg foran en stor utfordring. Jeg har tatt på meg oppgaven med å forklare alle som kommer, mange smarte og flinke folk, hvordan også de raskt kan øke lese-hastigheten og -forståelsen betydelig.

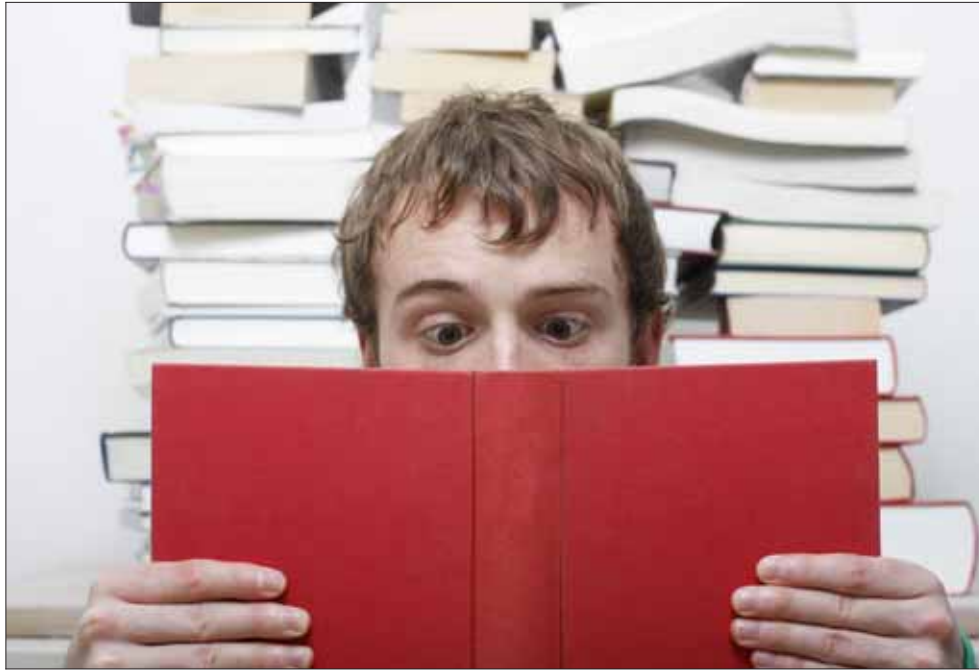
Da jeg etter *Skaperen* på TV2 fikk en del medieoppmerksomhet rundt min oppfinnelse, ville alle skrive om resultatene på dyslektikere. Men min største interesse er effekten på konsentrasjonsevnen for alle. Etter at jeg, skoletaperen, hadde fått priser for sosialt entreprenørskap, *The Outstanding Young Person 2010* og *Firsprangprisen*, tok Næringsforeningen i Stavanger-regionen kontakt og ville at jeg skulle fortelle om oppfinnelsen og utfordre næringslivet innen lesing.

Og jeg møter mange som sier at raskere lesing ikke er så viktig for dem, men lurer av og til på om eierne eller lederne i bedriften deres er enige.

HVA ER VEL MER VIKTIG også for bedrifter enn kunnskap? Er det ikke derfor vi tar lang utdanning og leser bøker, går på forelesninger, gjør oppgaver og andre ting som gir oss kompetanse innen et felt vi ønsker å jobbe med? Men når vi så begynner å jobbe, har vi ikke tid til å lese mer enn det som må leses, ikke tid til å utvikle mer kunnskap på det som skjer i hverdagen.

Hvis en setter seg ned og grundig tenker gjennom hvor mye en leser eller burde lest av mail, artikler, bøker, fagskrift, aviser, rapporter og lignende – hvor mye kan ikke en bedrift spare på at alle ansatte leser bare to ganger raskere?

SELV HAR JEG som dyslektiker snart tatt meg gjennom en *master of science*-utdanning, og jeg tør påstå at jeg i dag er en sterkere ressurs fordi jeg har utdanning og nå mulighet til å lese raskt og forstå det jeg leser. Verdien av å kunne bidra som ansatt med å videreutvikle seg selv og evnen til å få lest mer info i en travel hverdag, er stor for alle.

STORE MULIGHETER: Også gode lesere kan øke sine lese- og skriveferdigheter mye med enkle midler. For elever og studenter er nytten av det åpenbar. I arbeidslivet vil virksomhetene bli mer effektive, og den enkelte blir mer attraktiv og verdifull som arbeidstaker, mener Thomas Moy. (Foto: Colourbox)

Jeg har fått gleden av å bli tilbudt jobber som jeg før bare drømte om.

Studenter liker som regel tanken på å kunne lese og lære raskere, og mange av dem er også opptatt av å kunne utvide kunnskapen enda mer rundt det de er interessert i. Men når vi begynner å jobbe, går litt for mange over i dvalemodus. For en bedrift må det åpenbart koste at ansatte anser seg selv som fullt utlært og bare skal oppnå akkurat de kravene som firmaet setter, at de helst ikke vil ta i så mye mer i. Vi kan være kjappe til å streike og ville ha mer for samme arbeid, men initiativet burde kanskje like gjerne vise seg med et ønske om å gjøre seg selv mer verdt og dermed skape mer ved å skaffe seg mer kunnskap og mer erfaring.

VELDIG MANGE av dem som ser og liker den tanken, har ofte en hard hverdag med lite tid. Lesestoff er noe som ofte blir med hjem fra jobb for å gjøres unna på kvelden – og så tas det med ulest tilbake dagen etterpå. Tanken på å lese mer litteratur innen emner en *kunne* bli bedre i blir det ofte ikke noe av fordi en ikke engang får lest det en *må* lese. Skal en lese noe på fritiden, ønsker en gjerne også heller å nyte en god bok med en gripende historie.

Når vi kommer hjem, har vi kanskje barn som trenger hjelp med

leksene. Foreldre vil at barna skal lære å lese bedre – men mange ønsker altså ikke å gjøre noe med sine egne leseferdigheter, for de jobber og er ikke lenger studenter. Så er det selvsagt de som ønsker å gjøre noe med sin egen kunnskap og kompetanse, men som ikke har tid i alt som skjer.

PÅ DEN ANNEN SIDE bestreber ledere seg på å holde på og øke kunnskap og kompetanse i bedriftene sine. Hva om det da finnes måter å lese raskere på?

HVIS JEG SOM DYSLEKTIKER kan gå fra å lese 100 ord i minuttet, uten å huske noe, til 400 ord i minuttet og kunne gjenfortelle hva jeg har lest – hva kan vel da enhver annen gjøre med sine leseferdigheter? Det som virker umulig i dag, er umulig innenfor det paradigme du lever i – men man må prøve nye ting for å finne ut om det er noe utenfor.

Når vi hører om noen som kan lese så mye som 30 ganger så raskt som gjennomsnittet, tenker mange at det er for godt til å være sant. Tør vi som enkeltpersoner tenke at noen er smartere enn meg? Har vi som ansatte råd til å tenke at jeg ikke trenger det ene eller det andre av mer kompetanse? Har vi som ledere

råd til å si at spørsmålet om leseing nok ikke gjelder mine ansatte?

Men hva om du som ansatt kunne lese bare to ganger raskere?

DA MIN MASTERGRAD nærmet seg slutten, satt jeg som dyslektiker og så på alle jobbene jeg ikke kunne få fordi jeg ikke var flink nok til å lese. Jeg har sett og følt hvordan det er å virke dum og ubrukelig i jobber jeg skulle ønske jeg kunne få. Med hardt arbeid kom jeg meg så over det, og jeg har fått gleden av å bli tilbudt jobber som jeg før bare drømte om – og utrolig nok også å bli invitert til å bringe videre noe av min læring og erfaring i Næringsforeningen. Og her skriver jeg også en kronikk i avisen om min egen opplevelse – i håp om at folk skal få et ønske om å strekke seg etter det de drømmer om.

Vi er alle genier, og har du ikke oppdaget det om deg selv, er det på tide!

HVORDAN? De fleste har nok en eller annen gang opplevd å være helt oppslukt av å lese noe interessant. Da går lesingen veldig raskt, en glemmer tiden, og en kan gjenfortelle nesten ord for ord.

Hva om en kunne kontrollere denne konsentrasjonen, eller legge ting til rette for at den er der når det trengs? Da vil en slippe å lese setninger om igjen, og en ville få innholdet med seg første gang. En vil ha mer lyst og mer kapasitet til å gjennomføre den lesingen som skal eller bør være gjort.

Blant ulike metoder for å øke konsentrasjonsevne og leseferdigheter, finnes det teknikker som er utviklet for akkurat dette, som flytter fokuset. En av dem er er min oppfinnelse basert på. Den er grunnen til at jeg *live* på radio kunne hjelpe radiojournalisten til der og da å øke lesehastighet og -forståelse.

HVA KAN DETTE BETY? For de fleste bedrifter vil økt kunnskap bety økt verdi av de ansatte. Raskere lesing kan fort frigjøre timer til å jobbe med andre ting. Slik kan skape verdier for firmaet å øke produksjonen uten å øke antall ansatte.

For ansatte kan høyere produksjon gi bedre lønn, mindre stress med lesestoff som ligger på pulten eller maskinen, og som skulle ha vært lest, og kanskje gi mer selvtillit og tilfredshet både i jobben og privatlivet.

Utbygging av Kilden

Kampen om Gullbjørnen

«Haba haba» skal rocke Tyskland

Vi mister igjen utsikt, og blir ikke hørt

Side 26

Ingen har imponert til nå

Side 27

Men vil det holde til seier?

Side 28-29